

Vt 21 Maunu–Ropinsalmi–Ailakkalahti, Enontekiö

Tieosuudet ovat osa valtakunnallista pääväyläverkkoa (taso II), ja tärkeä kansainvälinen yhteys (E8) Pohjois-Norjaan. Tie kuuluu Euroopan laajuiseen TEN-T kattavaan verkkoon. Osuudet eivät täytä pääväylille asetettuja palvelutasotavoitteita.

Nykytila

Nykyinen tie ei vastaa leveydeltään (päällysteen leveys pääosin 6,5 m), geometrialtaan tai kunnoltaan pääväylille asetettuja minimivaatimuksia. Tie on kapea, geometrialtaan ja kunnoltaan huono ja liikenneturvallisuus keskiarvoa huonompi. Keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä on yhteysväliillä 590 ajon./vrk, josta raskaan liikenteen osuus on 27 %. Liikenteen kausivaihtelu on erittäin suurta hiihto-, pääsiäis- ja kesälomien sekä ruskan aikaan.

Tieosuudella tapahtuu runsaasti rekkojen suistumisonnettomuuksia talviolosuhteisiin tottumattomien ulkomaisten kuljettajien menettäessä ajoneuvonsa hallinnan. Kaikkia suistumisonnettomuuksia ei merkitä virallisiin tilastoihin. Selvityksen mukaan suistumisonnettomuuksia yhteysväliillä tapahtuu noin 30 kpl/vuosi. Vuosina 2019–2023 on tapahtunut yhteensä kuusi poliisin tietoon tullutta tieliikenneonnettomuutta, josta kaksi on johtanut henkilövahinkoon. Lähes kaikki onnettomuudet ja niiden raivastyöt katkaisevat valtatie liikennöinnin ja aiheuttavat merkittäviä häiriöitä liikenteelle ja hälytysajoneuvoille, koska tiellä ei ole kiertoreittimahdollisuutta. Liikenteen ollessa katkaistuna kiertomatka voi olla jopa 450 km.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteet:

- Tie täyttää pääväylille asetetut liikennteelliset ja liikenneturvallisuuteen liittyvät tavoitteet.
- Tien leveys 9,0 m, geometria ja rakenne on kunnostettu ja kohtaamistilanteet ovat turvallisia.
- Liikenne on sujuvaa, tehokasta ja liikkuminen on turvallista kaikilla liikkumismuodoilla kaikkina vuodenaikoina. Koko suunnitteluosuudella valtatie vaaka- ja pystygeometria korjataan vastaamaan 100 km/h mukaisia suunnittelun ohjearvoja.
- Matka-ajat ovat hyvin ennakoitavissa. Olosuhteista ja häiriötilanteista tiedotetaan reaaliajassa.
- Alueen saavutettavuus, pitkämatkaisen henkilö- ja tavaraliikenteen turvallisuus ja sujuvuus paranevat. Elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan.
- Joukkoliikenteen toimintaedellytykset paranevat.
- Turvataan erikoiskuljetusten liikkuminen.
- Minimoidaan ympäristöön kohdistuvat haitalliset vaikutukset.

Viime aikoina tieyhteyden merkitys on kasvanut huomattavasti mm. huoltovarmuuden ja kaksoiskäyttöisyyden näkökulmasta.

Aikataulu

Kohteille on laadittu hankearvioinnit ja toimenpideselvitys.

Tiesuunnitelmien laatiminen yhteysväleille Maunu-Ropinsalmi ja Ropinsalmi-Ailakkalahti aloitetaan vuoden 2025 lopulla. Tiesuunnitelmat valmistuvat vuonna 2027.

Hanke voidaan toteuttaa vaiheittain:

- Maunu–Ropinsalmi (39 km)
- Ropinsalmi–Ailakkalahti (49 km)

Kustannukset

Tiesuunnitelmien laatimiselle on saatu rahoitustukea EU:n Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta.

Rakentamiskustannukset tieosuuksittain ovat seuraavat (MAKU 2020=100:145):

- Maunu–Ropinsalmi 99,5 M€ (osa 1)
  - Ropinsalmi–Ailakkalahti 123,5 M€ (osa 2)
- Yhteensä 223 M€

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Keskeiset vaikutukset

- Saavutettavuus paranee.
- Pitkämatkaisen liikenteen turvallisuus paranee.
- Kuljetusten tehokkuus ja ennustettavuus paranee.
- Häiriöherkkyys sääoloille vähenee.
- Kunnossapito tehostuu.
- Matkailuelinkeinon toimintaedellytykset (saavutettavuus, turvallisuus) paranevat.
- Huoltovarmuus ja kaksoiskäyttöisyys paranevat.

Maunu-Ailakkalahti hyötykustannussuhde on 0,03-0,08 riippuen toteutettavasta vaihtoehdosta.

Riskit

Hankkeeseen liittyy kustannusriski.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on valmistunut 2025 ja se on laadittu toimenpideselvityksen yhteydessä.

Hanke edistää saavutettavuutta, taloudellista tehokkuutta sekä kuljetusten ennakoitavuutta. Parantuneet tieolosuhteet mahdollistavat nopeusrajoitusten nostamisen, mikä vaikuttaa merkittävästi liikenteen matka-aikoihin.

Hanke lisää liikenteen sujuvuutta, vähentää raskaan liikenteen suistumisia ja niistä aiheutuvia pitkiä liikenteen keskeytyksiä ja pitkien kiertotieyhteyksien (jopa 450 km) käyttöä. Tien leventäminen ja geometrian parantaminen mahdollistavat myös suurten erikoiskuljetusten sekä huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten sujuvan kulun.

Hanke vähentää raskaan liikenteen suistumisia, joita tapahtuu haastavista liikennöintiolosuhteista johtuen runsaasti. Tien leventämisellä ja geometrian parantamisella saadaan merkittävästi vähennettyä raskaan liikenteen suistumisonnettomuuksien määrää. Pysty- ja vaakageometrian muutokset vaikeimmissa paikoissa vähentävät merkittävästi pistemäisiä riskipaikkoja. Lisäksi tien leventäminen kokonaisuudessaan parantaa tien turvallisuustilannetta. Hanke tehostaa ja parantaa kunnossapitoa.

Lisätietoa

Lapin elinvoimakeskus, Ylijohtaja Jaakko Ylinampa, p. 0295 037 199
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209